

6.
ÉVF.
VIII. 10.
MEGJELE-
NIK HAVONTA
3-SZOR MINDEN
HÓ 10, 20 ÉS 30-ÁN

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓD-
ÁLLAMOK EGYETLEN
MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI
GYERMEK
LAP-
JA

F
Ö
S
Z
E
R
K.
B
E
N
E
D
E
K
E
L
E
K

Búg a cséplőgép mélán, csendesen

— Mühlbeck Károly rajzával —

Behordották a mezőről Isten áldását. Tele vannak a csűrök. A szé-
rűskertekben domboru hasu asztagok. Elkövetkezett a cséplés ideje. Lerak-
ják a földre, két sorban a kévéket. Ütik, verik, cséppel. Pereg a szem a
kalászból. Mikor a kéve egyik oldalát végig verték, megfordítják. Megverik
a másik oldalát is. Ha jól megverik, nem marad szem benne. Már csak a
kisgazdák csépelnek a hosszunyelű, rövid hadaróju cséppel. Néhol csép hely-
lyett lovakkal végzik a cséplést. Leteregetik a földre a gabonát. Három-négy
ló tapossa. Így perdül ki a szem a kalászból. Gyorsabb ez a munka a kézi
cséppel valónál. De nem olyan tiszta ez a munka.

Leggyorsabb a cséplőgép munkája. A jó gépnek a munkája is tiszta a.
Egy nap alatt többet csépel, mint két ember hónapokon át a kézi cséppel.
Okos ember volt, aki a cséplőgépet kitalálta. Sok időt takarít meg a gép.

A cséplőgép zugása, bugása a legszebb muzsika. A legszebb, mert
míg zúg, búg a gép, omlik belőle Isten áldása. A gazda gyönyörködve hall-
gatja a gép muzsikáját. Gyönyörködve szemléli, mint ömlik a piros buza-
szem a zsákba. Alig számlálsz százat, két százat: teli a zsák.

Bizony mondom, okos ember volt, aki a cséplőgépet kitalálta.

E-6.

22
SZÁM

Diófám

Irtta: Bartha István

Válaki, jó rektor elődöm,
Ultette el már sok-sok éve,
Azért olyan ég felé törő,
Szétágazó a terebélye.

Gyermek-koromban páva-szállás
Volt az elnyúló, vastag ága.
S a pávák hogy eltűntek innen.
Lakóul jött sok más madárka.

Vándor madár, seregély-féle,
Márciusra már odut foglal
És csicsereg vidám kedvében
Madár-örömet bő torokkal.

(Marosvécs.)

El-elnézem őket mélnázva...
Vén már a fa és nem terem —
De értetek, kedves madárkák,
No!... még egy évig kegyelem.

Igy tünődöm már három éve,
Ők nem sejtik és boldogok.
Mi lesz velük, Uram, Teremtőm.
Ha sorsukba avatkozok?

De nem. Maradjon ott továbbra:
Példa legyen oly embereknek,
Kik nagy helyen sem férnek össze,
S akik igazán nem szeretnek.

Az élnetetlen

Irtta: Zsoldos László.

Már nyolc éves korában árvaságra jutott szegény Gyurika s özvegy édesanyjának bizony sok gondjába került, amíg úgy, ahogy, fölnevelte a külömben eszes, de makrancos fiút egészen a harmadik reáliskoláig. — Akkor, épp amikor be akarták iratni a harmadik reálba, egyszerre csak megbokrosodott ám Gyurika. És a jó Isten tudja, honnan szedte ezt a borzasztó gondolatot, de ott az iskola kapuja előtt azt mondta édesanyjának:

— Mama, ne is irass be engem a harmadik reálba, mert ugyse fogok feléje se nézni az iskolának!

— Feléje se fogsz nézni? — pillantott rá édesanyja ijedten. — Az Isten szerelmére, hát mért nem?

A tizenhárom éves ezt dűnnyögte a foga között:

— Azért, mama, mert ez az iskola nekem már unalmas. Én már tudok mindent, amit a harmadikban tanulnak.

Az anya egy pillanatra még meg is örült ennek a hetyke beszédnek.

— Már mindent tudsz, Gyurika? — rebegette. — De hiszen ez nagyszerű dolog, édes fiam! Mert, ha te már mindent előre tudsz, amit majd tanulnod kell, akkor könnyűszerrel a legjobb tanuló lehetsz az osztályban.

Csak hogy Gyurikának beszélhetett az édesanyja akármit. Akáresak falra hányt volna borsót. Mert tudnivaló, hogy a falra hányt, gömbölyü, kis borsó a falról mind leperereg. Szerecsent fehérre mosdatni, borsót falra hányni egyformán hiábavaló.

Gyurikából csakugyan nem lett többé diák.

— Hát akkor mi lett belőle? — kérdezték, ugy-e.

Hát mi lett belőle? Inas lett belőle. Nem azért, mintha édes anyja erőltette volna az inaskodásra, hanem, mert ő maga akart mindenáron az lenni. Még pedig órásinas.

— De mért akarsz éppen órásinas lenni, Gyurikám? — kérdezte édesanyja.

— Azért — felelte Gyurika komolyan — mert az órák olyan szépen ketyegnek: kitykatt; és én azt igen szeretem.

Az ám, csakhogy az órásnál nem csupán az órák ketyegtek, hanem maga az órás bácsi is egyremásra ketyegett az uj kis inas fülébe: — Gyurika, vidd haza ezt az ingaórát Kovács urnak. — Gyurka, szaladj el hamar ezzel a zsebórával Blau urékhoz!

És így tovább. Gyurika a folytonos szaladgálás közben hamarosan rájött, hogy az ő órásboltjukban tulajdonképpen kétféle óra van: egyik, amelyik a falon lóg, vagy az üveg-szekerényben hever és a másik, amelyiknek a ketyegője az órás, de a szakadatlanul járó kerekecskéje bizony senkise más, mint ő.

Szó, ami szó, Gyurika nemsokára úgy találta, hogy az órásmesterség sokkal több szaladgálással és munkával jár, mint ahogy ő képzelte s ennél fogva egy szép napon, amikor éppen egy fotografushoz vitt haza a negyedik emeletre egy nagy álló órát, egyenesen megszökött az órástól és beállt fényképészinasnak.

— No Gyurika, mit tettél? — kérdezte aggódva az édesanyja. — Ott hagytad a mesterségedet, amiből megélhettél volna!

Gyurika azonban csak nevetéssel válaszolt a faggatásra és vállvonogatva ezt mondta:

— Sohse aggódjék a mama! A fotografusság százszorta jobb mesterség, mint folytonosan órákkal futkosni ide-oda. A fényképésznél, mama, sohse kell futkosni, mert vagy eljönnek a fotografiáért, vagy pedig postán küldjük haza és nekem egyéb dolgom sincs, csak beállok a sötét kamarába és ott babrálok a fényképpel, amíg elő nem buvik.

Szegény özvegyasszony mit tehetett volna? Elkezdte agyba-főbe dicsérni Gyurikának a fényképész-pályát és addig dicsérte, amíg néhány hónap múlva egyszer csak azzal a meglepő hírrel toppant haza az ő drágalátos fiaeskája:

— Mama, otthagytam a fotografusságot. Az a sok mérges anyag mind megeszi az ujjamat.

Az özvegy asszony összecsapta a kezét: — Szent Isten! Hát most már mi lesz belőled, Gyurika?

A gyerek mosolyogva legyintett a kezével. — Sohse búsulj, mama! Gyógyszerész leszek.

— Gyógyszerész? Már mint gyógyszerészinas?

— Persze, — felelte Gyurika büszkén. — Egyelőre gyógyszerészinas, később pedig, ter-

mésztesen, önálló gyógyszerértulajdonos.

Szegény anya kételkedően rázta a fejét, hogy: jaj, édes fiam, még addig sokat kell ám tanulni, de meg szerencse is kell hozzá és pénz is! — Gyurika azonban hetykén felelte: — Tanulás? Szerencse? Pénz? Oh, mama, csak bizza rám a dolgot.

Mit tehetett mást ezek után a szegény mama? Agyba-főbe dicsérte a fiának a gyógyszerészi pályát, csak, hogy most már legalább ehhez az egy mesterséghez kedvet csináljon az ő állhatalan Gyurikájának.

De hát, hiába, ezen a pályán sem hagyta nyugton a szerencsétlen természete. Először folyton azzal büszkélkedett az édesanyjával, hogy milyen nagyszerű érzés is az, mindig betegeknek keverni az orvosságot. De alig mult el egy-két hét, megváltozott Gyurika véleménye és bosszusan panaszkodott: — Képzeld, mama, én eddig azt hittem, hogy orvosságot keverek a kis tégelyekben a betegeknek! Pedig csak most jövök rá, hogy amiket nekem adnak ide keverni, az csupa szépítőszert és arékrém.

— Majd fogsz te még a betegeknek is orvosságot keverni, édes fiam, — biztatta édesanyja. — Mindennek megjön a maga ideje. Várj csak, dolgozzál és tanulj türelmesen.

No, hiszen, beszélhetett a szegény édesanya. Alig telt el újra néhány hónap, Gyurika megint azzal a mondással lepte meg egy este az édesanyját:

— Nem leszek én patikus, mama!

— De az Isten szerelmére, édes fiam. — sópánkodott ismét a szegény anya, — mi lesz belőled, ha mindenféle foglalkozásodat abba hagvod?

Gyurika csak a vállát vonogatta.

— Mi lenne? Nagyszerű! Hát nyomdász lesz belőlem! Az a legszebb pálya.

— Nyomdász? — kapott a szavába uj reménykedéssel az édes anyja. — Mondasz valamit, édes fiaeskám, a nyomdászság csakúgyvan majdnem a legszebb mesterség ezen a világon.

Hanem ezt már csak úgy mondotta szegény asszony. A valóságban már maga sem hitte, amit beszél. Mert az olyan fiuból, — gondolta magában igen helyesen, — aki úgy válogatja egymás után a mesterségét, mint más ember az ingjét, jaj, Istenem, az ilyen

fiuból már hogy is lehetne rendes ember ezen a földön?

A gyerek azonban nagyszerűen megnyugtatta.

— Jaj, édes mamám, tessék meghinni, hogy ez igazán a legszebb pálya a világon! Huszonöt betűből kiszedni az emberek minden okosságát! Nahát, édesmama, nekem olyan borzasztó kedvem van ehhez a pályához, hogy az esuda!

— Mit tehetett volna megint a szegény mama? Még Gyurinál is jobban agyalfőbe dicsérte a nyomdászmesterséget. Ki tudja, hátha csakugyan kedve szottyan rája és előbb-utóbb valami nagy nyomdász, könyvkiadó, vagy hirdulajdonos lesz belőle?

Gyurika azonban egy-két havi nyomdász-kodás után rájött, hogy azt a bizonyos büszkén emlegetett huszonöt betűt olyan ménkü nagy összevisszaságban kell kiszedni a nyomdában, hogy — Uram, bocsá! az ördögnek legyen türelme hozzája, de nem őneki.

És a szép nyomdászmesterséget is egykettőre faképnél hagyta.

— Hát most már mi lesz belőled, édes Gyurikám? — kérdezte sirva a szerencsétlen édesanya. — Semmi pályán sem tudsz megmaradni, hát mi lesz belőled, miből fogsz megélni, ha megnősz?

Gyurika mosolygott.

— Sohse tessék megrémülni, mama. Most lesz csak belőlem igazán ember!

— De, szent Isten, miféle ember! — esapta össze a kezét az özvegy. — Hiszen sehol sincs maradásod, fiam!

— Oh, mama, mondotta kacagva. — csak nem képzeled, hogy valami rosszabb foglalkozásra megyek, mint amin eddig voltam? Hogy gondolsz olyant!

— De hát mi akarsz lenni, az Istenért?

Gyurika kidüllesztette a mellét és úgy felelté hogy:

— Micsoda! Hát medvetáncoltató leszek!

És most az egyszer eltalálta Gyurika. Medvetáncoltató lett és meg is maradt medvetáncoltónak holtá napjáig. Nap-nap után, reggeltől estig verte a kezében a dobot, a medve pedig táncolt rája. S valahányszor egy-két ház udvarán a medve letáncolta a maga táncát, hát ökelme, már mint a medvetáncoltató Gyurika, fogta a kis fatányérját és elindult vele kéregetni a házban. Aztán hol ka-

pott egy fillért, hol meg kikergették és azt mondták neki:

— Nem takarodsz innét, te haszontalan naplopó!! Tessék, milyen ép, erős ember és medvét táncoltat az istenadta, ahelyett, hogy dolgoznék!

(Budapest.)

Az első lépés

Jere, jere, gyöngyvirágom,
jere, jere, lépj ide,
Tedd kacsódat, kis kacsódat
Édesanya kezibe.

Ne félj, ne félj, kis madárkám,
Átal ölel két karom,
Jere, jere, nézz csak ide,
Édes méz az ajkamon.

Megölelek, megcsókollak,
Elringatlak csendesen
Típi, topi, itt vagy, ott vagy,
Bujj, bujj ide, kedvesem!

E—ó

A SORS RENDELÉSE.

Gróf Majláth György, Erdély főkirálybírája, vidéki jószágait látogatva utközben egy kis utszéi csárdába szállott be, s amíg lovai pihentek — egy pohár tejet rendelt.

Egy falusi légátus, diák is történetesen jelen volt és a másik asztaltól esipkedő hangon kérdezte meg a tejet fogyasztó Majláthtól: Csak tejkót? Csak tejkót?

Majláth szerényen válaszolt a kérdésre: Nekem csak erre telik.

— No, lássa, — folytatta a légátus, nekem a sors kávét rendelt két kiflivel. Itt a légáció 50 pengő, — s dícselkedően vert a mellére.

Majláth nem felelt s rövid idő múlva jelentette az inas, hogy a kocsi előállott. A légátus már utrakelt és nemsokára csodálkozva látta a négy lovas hintóban ülő Majláthot.

A kölesön-tréfa visszajár, s Majláth tréfásan leszolt a kocsiból:

— Mi az, légátus ur, csak gyalog? No, lám, nekem a sors hintót rendelt négy lóval.

(Egrestő.)

Béretzky András.

A Fehér Sas.

Vidám diákregegy.

Írta: Föbían Gyula. Rajzolta: F. Diczó Ilona.

— Köszöntlek, delewár testvérem! Sokat szenvedtél a szemüveges, sápadt arcú varázsló fondorlatai miatt. De hála *Manitounak*, — tetemed győzött a rossz szellemek fölött és felépültél betegségedből törzsünk örömére. Vigasztal, hogy arcod új bőre úgy ragyog, mint a teli hold képe az Ontárió ezüstös tükrében. Légy üdvöz!

Laci élénken megrázta delewár barátja kezét, majd önkénytelen mozdulattal megsimogatta azt a testrészt, amelyet Gáspár doktor úr receptje szerint kezeltek.

Nem az arcát simogatta meg . . .

HARMADIK FEJEZET.

Bölényvadászat a prairiken. A megadult bölény. Életbeszédemben. A cow-boy hőstette.

Matolesay-Ferkó és Kemény Laci (a nagy bölény) megjelentek *Fehér sas* vadászterületén. A nagy főnök (már mint Ferkó) a delewár indának harcí kiáltását hallatta.

— Wachai-wa! Wachai!

— Wau-wa! — hallatszott a *Fehér sas* vijjogása válaszképen. Megjelent ekes tolldiszes feje a bokrok között. Úgy látszik, a ribizli érese iránt érdeklődött.

— Jó vadászatot, — üdvözölte a főnök a delewár harcost.

— Paaw! Még zöld a ribizli. Nagyon éretlen.

— Hagyd ott, delewár testvérem, a ribizli őserdőt. Vedd nyilatad és övezd a lassót derekad körül. Bivalycsorda nyomaira bukkantam. Bivaly-vadászatra készülünk.

— Uff! Röktön indulhatunk, csak felszaladok a padlásra a lassóért, mert ruhát szárítanak rajta.

Gyula gyorsan felugrott a padlásra és leoldott egy öt méter hosszú ruhaszáritó kötelet. Ez volt a társaság lassója. A *Fehér sas* övébe dugta tomahawkját és jó bowie kniffjét (tenyéryi széles vadász kés, zsindeyből faragva, kályhafestékekkel bemázolyva) megigazította a nyilat, puzdrájába friss nyílveszőket tett és megerősítette a fején a tolldiszt.

— Mehetünk, *Szürke-farkas*, törzsünk nagy főnöke,

A három delewár teljes harci mezben a szőlő-hegy mögötti fensikra tért, ahol a város legelője volt.

A *Nagy bölény* megállott.

— Uff! Azt hiszem, hogy a csorda közelébe jutunk, mert egy eltévedt bölénybika panaszos bömbölését hallom.

Valóban, mind a hárman tisztán hallották egy kolomp méla hangját és nemsokára megpillantották a város tehéncsordáját, amely békésen legelészett a mezőn.

— Walt! Alljunk meg, delewár testvéreim! Állapítsuk meg a szél irányát, mert a prairik vad bölényeinek szaglása igen finom és ha megérik a rézbőrü vadászok közeledését, az egész csorda elszáguld.

A szél kedvező, — szólt *Fehér sas*. A bölények felől fujdogál.

— Akkor hason csuszva közelítsük meg a csordát, — parancsolta *Szürke-farkas*.

A három indián óvatosan a földre hasalt és vigyázva a legelésző bölények felé kuszott.

A teheneket egy kis pásztorfiu őrizte. Nagy karikás ostor volt a nyakába vetve, ő maga pásztorbotjára könyökölve nézegette a teheneket. Mellette Talpas nevű göndör szőrű kutyája hevert kilógó nyelvvel és élvezte a napsütést. Talpas és gazdája nem sejtették a lappangó veszedelmet, amely a három delewár személyében feléjük közeledett.

Egyszerre eget verő ordítás hallatszott. A delewár indiánok harcí kiáltása remegtette meg a levegőt.

— Wachai-wa! Wachai!!

A három rettentő indián mintha földből nőtt volna ki, a pásztorfiu előtt termett.

A kis fiu meg sem mozdult. Csak Talpas kutyája vakkantott bosszusan az indiánok felé, miközben bekapott egy alkalmatlankodó legyet.

A pásztorfiu végre tudomásul vette a három indiánust és megszólalt.

— No! . . .

— Good day! (Gud dáj: jó napot!) — üdvözölte a *Szürke-farkas* a hidegvérű pásztorfi. — Talán Önkegyed a prairiken a cow-boy?

— Kut-táj? Kut az nincs erre! Én pedig soha életemben nem voltam kau-bau! Azt sem tudom, hogy ez mi fán terem?

— Ugy érte a nagy főnök, hogy talán kegyed őrzi a bölényeket. — magyarázta a *Fehér sas* a *Szürke-farkas* szavait.

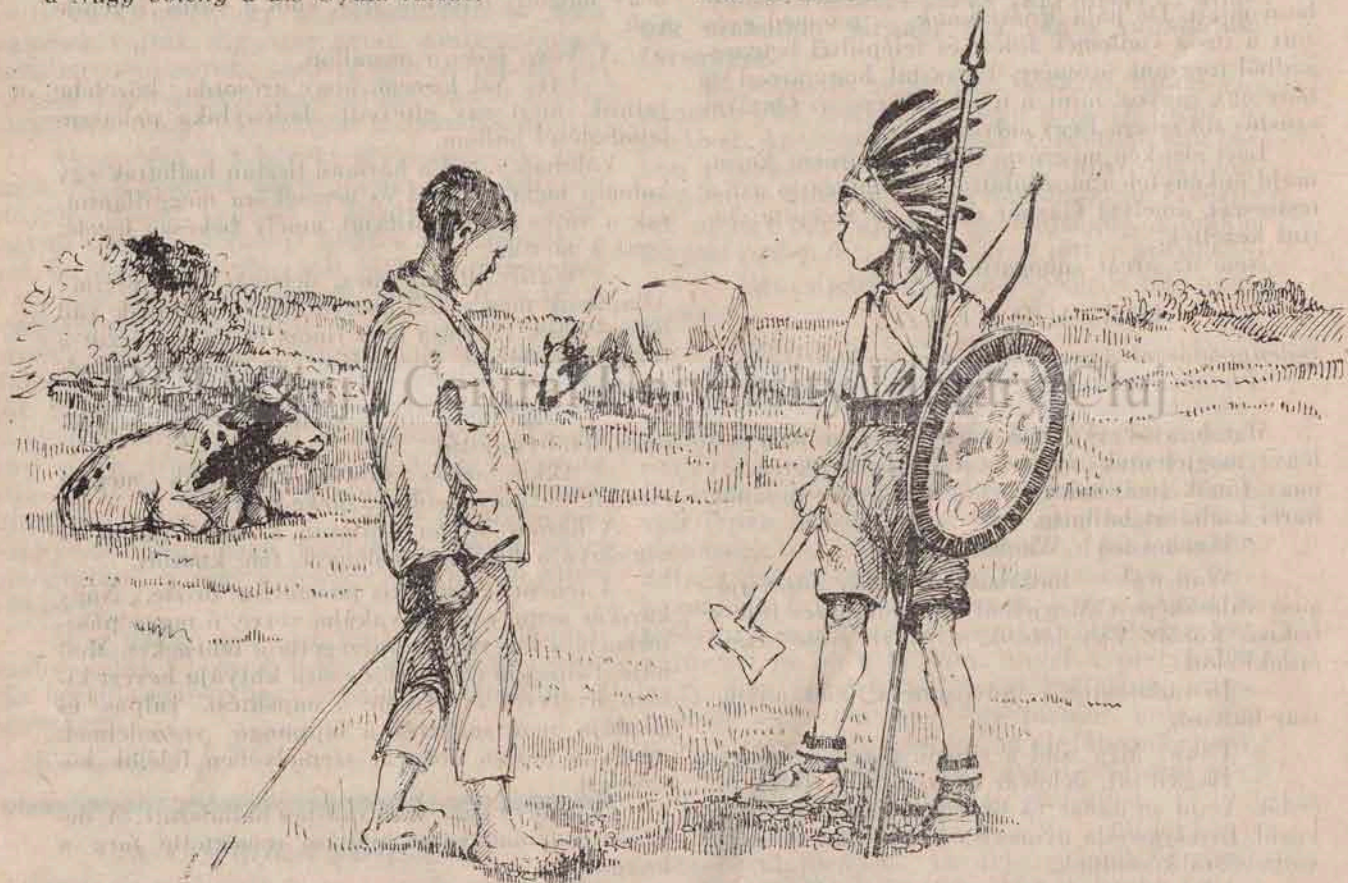
— Nem bölények ezek, hanem tehenek.

— Jaj de buta ez a fickó. — sugta óvatosan a *Nagy bölény* a kis Gyula fülébe.

— Tanulmányuton vagyunk, és szeretnénk lassóval bölényt fogni.

— Gyorsan sem fognak, hát még lassu-val. De nem bánom én akármit csinálnak, csak közel ne menjenek a bikához, mert ha az feldühödik, széttapossa kendteket úgy, hogy kanállal kell majd összevakarni a fűről a rézbőrüket!! . . .

A három delewár óvatosan körülnézett. De nem láttak semmi veszedelmet.

— Uff! Persze ő nem olvasott még soha indiánus regényt. Nagyon műveletlen hát szegény.

A nagy főnök ismét a pásztorfiúhoz fordult.

— Tessék kérem megérteni, hogy mi hárman rézbőrűek vagyunk.

— Az jó. Mert a rézműves sok pénzt fizet a bőrükért, ha eladják. Csak az a kérdés, hogy vörös vagy sárga rézről van-e szó?

— Vörös réz, természetesen.

— Az többet ér. De mi közöm nekem az urfiak bőréhez? Látom, hogy elég maskarák, de én nem érek rá a játéokra! . . .

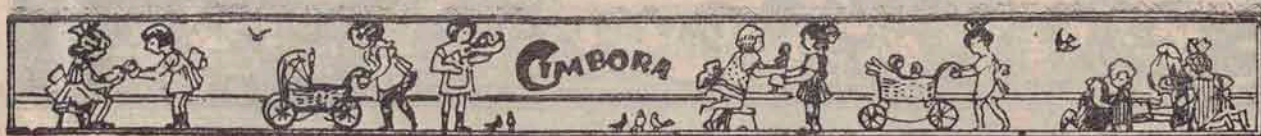
— Melyik a bölények közt a bika? — kérdezte félénken a *Nagy bölény*. — Én soha nem láttam bikát.

— Én sem.

— Én sem.

— Hát akkor próbáljuk meg a lassót egy kis bölényen.

A csorda szélén jámbor borju legelészetti. Vörös tarka állat volt. Nagy szelid szemével elcsodálkozva bámult a jövevényekre. Igazán szép bocika volt.

Pacsuli néni cicái

— Őcsike levele. —

Balaton-Lelle, 1927. július 5.

Édes nagyapóka lelkem, éppen egy nappal előbb, hogy Balaton-Lillére készülődtünk, igen hosszú levelet kaptam Kisbaczonból Maricától, mely szerint már csak Andris, én meg Juditka hiányzik, a többi unoka mind együtt van Kisbaczonban, sokáig ne maradjak hát Lellén; továbbá hogy aszongya: veszett kutyák kóborolnak s e miatt szegény Pajtást kötve kell tartani; továbbá a Cilu cica is gonyadozik s attól fél nagyapó: hátha kitör a veszettség Cilun is, s nem tudja, mit csináljon: küldené az erdőbe, de sajnálja, s még sok mindent ír Marica, de elég ebből ennyi, a fontos az, hogy a Marica levele alapján támadt nekem egy nadselű gondolatom. Ugyanis Pacsuli néninek, akiről már többször volt szerencsém meg emlékezni, van két kajtár cicája, akik mindegyre átugranak a Stánci néni kertjébe, ha szerét ejthetik, belopóznak a konyhára, ahol már temérdek kárt okoztak. Emiatt már halálos harag is támadt Stánci és Pacsuli néni közt, aminek én igen örvendek, mert így legalább csak mesziről fujdogálja felém a szellő a pacsuli illatot, most még csak azt kellett kiókumlálnom, hogyan szabadítsam meg Stánci néni konyháját a Pacsuli néni cicáinak a látogatásaitól.

Rikán volt még ilyen szerencsém, mint a jelen esetben. Ugyanis, amikor éppen javában törtém a fejemet a nadselű gondolon s velem együtt Andris bátyám is, megpillantom Mokány Berci bácsit, tetszik tudni, nagyapó lelkem, an-

nak a híres Mokány Bercinek az unokáját, akinek réges-régen majdnem minden héten benne volt a képe a Borsszem Jankó nevezetű élclapban, nemcsak neki, de az agarának is.

— Topp! — koppintottam a homlokomra, — van nekem egy nadselű gondolatom.

— Ki vele! — biztatott Andris.

— Nézd, ahol jön Mokány Berci bácsi, aki az állatok egészségének a főfelügyelője, s aki most itt nyaral a Rózsadombon.

— No és?

— No és, no és! — mondom én. — Elébe megyünk, illedelmesen köszönünk, bemutatkozunk, én pedig figyelmeztetem, hogy van Pacsuli Orsolya néninek két macskája, mindakettőn veszettség tünetek mutatkoznak. Satöbbi, satöbbi!

— A gondolat nadselű, mondá Andris, csak elsüljön.

El fog sülni, mondtam én, s a következő pillanatban már be is mutatkoztam Mokány Berci bácsinak, s megkérdeztem, bár jól tudtam: Igaz-e, bácsi, hogy maga a híres Mokány Bertalan unokája?

— Igaz ám, öcsém. Hát te ki vagy?

Mondtam, hogy engem Őcsikének ismer az egész ország, még azon is egy sánta arasszal tul, de már harmadik gimnázista vagyok s nemsokára leteszem e nevet.

— Sose tedd le, mondá Berci bácsi, addig vagy bollog, amíg Őcsike maradsz.

— Ezt szokta mondani Elek nagyapó is.

— Hát persze, persze... — koppintott a homlokúra, te az Elek nagyapó unokája vagy. Én is az ő meséin nőttem fle. No, fiam, ha irsz a nagyapádnak, ird meg, hogy tiszteli Mokány Berci bácsi ama híres Mokány Berci unokája. Ezzel el akart köszönni, én azonban megállítottam.

— Kérem, bácsi, egy szóra. Abban a házban — rámutattam a Pacsuli néni házára — két gyanús macska van. Azt beszélük, hogy meg fognak veszni, Stánci néni zárva tartja kutyáját, macskáját, s hiába üzen Pacsuli néninek, ő nem zárja el a macskáit.

— Hah! — kiáltott Berci bácsi, — mindjárt reudet csinállok én!

Azzal berontott a Pacsuli néni kertjébe, aki

éppen kint ült a verandán s mellette heverték a cicái.

— Nevem Mokány Bertalan. — köszöntött be Berci bácsi. — állategészségi főfelügyelő vagyok. Értésültem, hogy önnél két veszettségre hajlamos macskája van.

— Nálam?! — sipított Pacsuli néni. — Úgy néznek ki ezek a cicák?!

— Néznek vagy nem néznek, azonnal bevitem az állatorrházba.

— Csak holt testemen át! — sikoltott Pacsuli néni.

— Mit!? Ön szembezáll a hivatalos hatalommal? — ordított Berci bácsi és sasként csapott a cicákra, egyszerre fogta fülén és farkán a két cicát

— Segítség! Segítség! — sikoltozott Pacsuli néni.

S képzelje, nagyapóka lelkem, mi történt! Ha gyilkos vagy betörő ellen kiabálnak segítségért, azt sohasem hallja meg a rendőr, most bezzeg meg hallotta a rendőr bácsi Pacsuli néni sikoltozását s egyszeribe ott terméft. Persze, a rendőr bácsi azonnal elészede a könyvecskáját, nyálazta a ceruzát hogy „felvegye” az esetet. Egyszerre ketten beszéltek: Pacsuli néni és Berci bácsi, mignem ki-sült, hogy egy Ücsike nevű ifju figyelmeztette Berci bácsit a nagy veszedelemre.

— Ücsike? — koppantott a homlokára Mihaszna András bácsi (így hívják nálunk felé a rendőrt). Hát nem teccik tudni, ki legyen az Ücsike? Sok embert megréfált már ő. Tréfa lesz ez is, hehehe!

— U-ugy? — így Berci bácsi — s szabadon eresztette a cicákat, melyek egyenest Pacsuli néni dobogó keblére menekültek. Anya gyermekét nem szoríthatja szorosabban a kebléhez, mint Pacsuli néni az ő kedves cicáit.

— No, öcskös, gratulálok a nadselü gondolatodhoz, rázta meg a kezemet Andris.

Hát bizony, bizony, nagyapóka lelkem, ezuttal nem nagyon sikerült a nadselü gondolat, sőt még elutazásunk előtt levélben gratulált Pacsuli néni Stánci néninek az — örököséhez. De Stánci néni már nem lehet kiábrándítani belőle. Legyinteti, mondván: Annyi baj legyen! — aztán össze-vissza esókol: Edes kis csirkefogóm,

(Kisbáczen.)

A másolat hitelül:
Elek nagyapó.

ÖVÁS!

Több előfizetőnkől az az értesítés érkezett be hozzánk, hogy volt megbizottunk

SZÁLKA JENŐ

nevünkben még mindig jelentkezik egyes előfizetőknél és az előfizetési díjak beszedésével próbálkozik.

Mint azt már 20. számunkban is közöltük, Szálka Jenő lapunk kötelékéből kilépett, s így sem előfizetések gyűjtésére, még kevésbé előfizetési díjak felvételére nem jogosított.

Figyelmeztetjük tehát olvasóinkat, hogy nevezett kezeihez fizetéseket még nyugta ellenében se teljesítsenek, mert mi azokat semmi körülmény között nem fogjuk elismerni és amennyiben a fizetés megtörtént volna, az összeg hozzánk történő befizetését is minden egyes esetben igényelni fogjuk.

A CIMBORA kiadóhivatala.

Tamás érdeklődik

(Az ősvilági temetőkről.)

TAMÁS: Annyit beszéltél már nekem a régi világról, hogy szívesen vállalkoznék a maradványok felkutatására. Csak azt nem tudom, hová kellene fordulnom, hogy az ősvilág emlékeit összegyűjthessem. Ha egyszer kezembben volnának a maradványok, következtenni én is tudnék belőlük.

APA: Ma igen elbizakodottan beszélsz. Ezt nem szeretem. Nem is hiszem el, hogy jól következtenél. Mert ha jól tudnál okoskodni, magadtól rájöttél volna, hol találhatóak legbizonyosabban a régi világ romjai.

TAMÁS: Természetesen, a föld alatt. A víz, a meleg, a szél évezredek alatt a hegyek nagy részét megőrlötte, lekoptatta; a felszabaduló anyag részben a folyókkal, részben a szelek szárnyán lekerült a sík területekre: betemette a felső réteget. Ha leásunk, megtaláljuk azt a földet, melyen elődeink jártak. De én olyan helyeket szeretnék találni, hol nem egy-két dolog van elrejtve, hanem olyan sok, hogy belőlük megteremthessem azt a képet, amelyet őseim láttak maguk előtt.

APA: Erre is rájöhettél volna, ha egy kicsit töröd a fejedet. A legtöbb anyagot a barlangok rejtik magukban. A barlang földjeit fönt agyag borítja, ha ezt a felső takaró réteget lehántjuk, alatta sok mindent megláthatunk. Őseink közül igen sokan éltek le az életüket barlanglakásban. A lakásban felhalmozódott az elpusztíthatatlan anyag: esont, érc, kő-eszköz, kagyló került a föld mélyébe; évezredekig nyugodtan aludta álmát pusztító és elpusztított, míg eljött a barlangkutató s felrakarta az ősvilágot borító szemfedőt. Emberi koponya, állati esontok, mindenféle eszközök kerültek napvilágra. A pusztító ember behordta barlangjába a megölt állatot; husát meoette, esontjaiból eszközöket faragott, vagy felhalmozta őket; majd jött a mindent betakaró idő és vastag szemfedőt borított a multra. Sőt azt is láthatjuk a esontmaradványokból, hogy olykor-olykor állat foglalta el az emberi lakást. A esontokon kemény állati fogak nyomai láthatók; éhes hiénák, vagy farkasok és sakálók költözködtek hosszabb, rövidebb időre a barlangokba. Hála Istennek, ott vannak a baglyok nyomai is. A baglyok a tudás

istennőjének kedves állatai voltak; talán azért, mert nagy szolgálatot tettek az utókor tudósainak.

TAMÁS: Nem értem, Apám. Azt hiszem, megint tréfálsz velem. Mi köze a baglynak a tudományhoz, vagy tudósokhoz?

APA: Már nem merek tréfálni, mert megparagszol. Pedig azt akartam mondani, csakugyan nagy szolgálatot tettek; akaratlanul ugyan; nem is valami szép módon. De miúgy kerülgessem a dolgot? Meg kell mondanom magyarárn: Hánytak az utókor tudósainak. A baglynak az a természete, hogy évszázadokig nem nagyon szereti az időt a falatok megválogatásával tölteni: lenyel az esontot, szórt, tollat. Mikor aztán megfekszik a gyomrát az emészthetetlen táplálék, — most majd finomabban mondom, mert az előbb undort láttam arcomon — szép kis gomolyokat boesát vissza a torkán. Némelyik barlangban számtalan kis gomolyagot találtak. Nagy kinevek voltak ezek. Azt hiszem, te is örültél volna, ha kutatás közben kis gomolyagok kerültek volna a kezvedbe.

TAMÁS: Juj, apám, én undorodtam volna tőlük.

APA: Ilyen kényes izléssel nem szabad barlangkutatásra indulni. Különbösen bátran kezvedbe veheted ezeket a gombócokat. Kövek lettek belőlük, fiam. De azért fel lehet ismerni bennük az állati maradványokat. A szakember megvizsgálja őket és következtet: meg tudja mondani, milyen madarak, és kisebb állatok éltek sok-sok évezreddel ezelőtt.

Egy másik nagy temetőről már beszéltem neked. Ez az aszfalt. A folyékony aszfalt messziről esábitotta maga felé a szomjas állatokat: csillogott, mint a viziükör. Mikor az állat észrevette, hogy lábát nehezen emeli a nyulós anyagban, már el volt veszve. Olyan féleléppen érezte magát, mint a légy, amikor az enyves papirosra rászáll. Talán csak az egyik lába akad bele, de vergődés közben beenyvezi szárnyát és többi lábát is; el kell pusztulnia. A hatalmas füevő állat rémitő ordítására rendesen megjelent a ragadozó; hátán termett a megbéklyózott és súlyedő ször-

nyetegnek; talán még egyszer jól is lakott husából, de a néma aszfaltozó őt is elnyelte: ma áldozat és hőhér egymás mellett nyugosznak. Végtelen állat-könnyet rejt magába egy-egy ilyen aszfaltbánya. Az ember-utód eljött azoknak sirjához, kikkel ősei harcoltak: kiemeli az áldozatok esontjait és benépesíti muzeumait.

TAMÁS: Ilyen helyre már szívesen elmennék kutatni. Minden pillanatban készen lehet az ember arra, hogy valamelyik ősvilági állat esontvázára bukkan. Aztán itt nem esontdarabokat találnak, hanem egész esontvázakat.

APA: Szóval, a kényelmesebb részét akarod a munkának. Nem apró esontokból szeretnéd összeállítani az állatot, hanem az egészet előtted szeretted látni. Ilyen kényelemszerető kutatónak ajánlok én más kutatási területet. Pompás állatpéldányokat lehet találni a szi-bériai földben. Egyszer már elmondottam neked, hogy egy mamutot találtak a jeges földben szőröstől-bőröstől. Szegény állat pár ezer esztendővel ezelőtt megesusztott, valami szakadékba esett. Tartásán látszik, hogy talpra akart ugrani, de nem volt ereje vagy ideje hozzá. Erejét veszthette a sebesülés következtében. Az alatta talált vörös por az állatóriás kifolyt vérének bizonyult. De ideje sem volt a talpraugráshoz. Úgy látszik, rászakadt a meglazult part. Már le sem nyelhetette azt a táplálékot, melyet a megesusztás előtt a szájába vett. Ézer meg ezer állattestvéreivel nyugszik a bársonyos hótakaró alatt, álmodozva egy olyan hazáról, ahol nincs szakadék, nincs kelepce, nincs az a ravasz, két lábbon járó, törpe ellenség, mely annyi fájdalmat és bosszúságot okozott neki és testvéreinek. De tudok én ajánlani még olyan helyet, ahol esontokra bukansz: az ősember vadászterületeit. Dicső ősrünk nem szívesen boesátkozott nyílt csatába ellenségeivel. Jobban szerette a veszélytelen zsákmányt. Ilyesmire is kinálkoztál alkalom. Csak meg kellett riasztani a vadlovak vagy bölények csordáját. A megriasztott állatok vadul tolongtak előre a nyitva hagyott uton. Ez pedig a halál útja volt. Meredek szakította meg az út mentét, az előnyomuló állatok az élenlevőket leszorították a mélységbe: az összetört állatokat várta már kezdetleges késével az ősember. Itt-ott egész esonthalmaz vár a kutatóra.

TAMÁS: Ilyen kegyetlen volt az ősember! Nem szerettem volna akkor élni. Sajnáltam volna a szegény, megriasztott állatokat.

APA: Az élet nehéz volt. Az emberek szívében nem élt még az irgalom. Sok-sok évezred múlva érkezett Jézus, hogy felébressze az irgalmat az emberek lelkében.

(Budapest.)

HOGY KELL MONDANI?

A négy éves Palikát édesanyja arra tanítja, hogy ha kap valamit, azt meg kell köszönni, vagyis „Köszönöm szépen”-t mondani.

Nemsokára vendég jön s Palikának csokoládét hoz. Palika örömmel vette át az ajándékot, de megköszönni elfelejtette, mire az anyja így szól hozzá: Hogy kell mondani, Palika?

— Kérek még! — vágja ki Palika.

(Petrozsény.)

Sonn Imre.

Elek nagyapó kis krónikája

Beszámoló a rajzpályázatról

A rajzpályázatban részt vett rajzolók közül 15 pályázó rajzát (összesen 16 rajzot) találtam érdemesnek arra, hogy azokat a Cimborában közzé tegyem. Nehéz lett volna e 16 rajz közül a legjobb tizet kiválasztani s végül is abban állapodtam meg, hogy a szerencsére bízom a jutalomkönyvek nyeresét. E szerencsések a következők: Kondray Gerő, Marosvásárhely, Ferenczy Tibor, Tomasoce, Szabó Ilona, Marosvásárhely, Pataky Pál, Buzásbocsárd, Szondy Gyurka, Debrecen, Fritsch Ferencz, Kolozsvár, Petyelán István, Marosvásárhely (két rajz), Klinger Ilona, Nagyszeben, Tima Endre, Zilah, Kondray János, Marosvásárhely.

Akiknek a szerencse nem kedvezett, de épp azért megérdemlik, hogy nevüket közzé tegyem, a következők: Horváth Ilonka, Nagyvárad, Szabó István, Marosvásárhely, Majorán Pál, Medgyes, Klinger Pali, Nagyszeben. Névtelen.

Egyben jelzem, hogy a Veréb Jankó-féle helyreigazítási pályázat eredményét augusztus hó folyamán fogom közzé tenni.

Elek nagyapó.

A régi meg az új kulcs

Apró unokáinak meséli Elek nagyapó.

Volt egyszer egy királyfi s annak egy szépséges szép menyasszonya. Eppen a menyasszonynál időzött a királyfi, amikor staféta jön az apjától s jelenti nagy libegve, hogy siessen haza, mert halálán az öreg király. Elbúcsuzott a királyfi nagy búval-bánattal a menyasszonyától, de megígérte, hogy amint király lesz belőle, fordul, indul s meg sem áll, s addig tőle el se vál, amíg a lakodalmat meg nem tartják. Meg is pecsételte az ígéretet: gyűrűt adott a menyasszonyának.

Na, éppen jókor ért haza, mert az öreg király csakugyan halálán volt. Az volt az utolsó szava: édes fiam, ha azt akarod, hogy nyugodtan szálljak az én koporsómba, ígérd meg nekem, hogy feleségül veszed a fekete király leányát.

Héj, megrökönyödött a királyfi! Hogyne, mikor a fehér király leányát szerette!

De hát nem tagadhatta meg az apja utolsó kívánságát s esztendővel az apja halála után csakugyan megkérte a fekete királykisasszony kezét. Hiszen, ha megkérte, oda is ígérték. Bezzeg, hogy nagy búbanatba merült a fehér királykisasszony, amikor ezt meghalotta!

— Hát neked, édes lányom, mi bajod esett? — kérdezte leányát a fehér király.

— Nines nekem egyéb bajom, édes király apám, csak szerezen nekem tizenegy leányt, de olyat, hogy mind a tizenegy hasonlítson hozzám areban, természetben, mint egyik tojás a másikhoz.

— Nosza, a király mindjárt kihirdette, hogy ilyen meg olyan leányok kellenének s hát — halljatok esudát! — találtak is tizenegyet, a királykisasszonyhoz teljesen hasonlót. Ahogy a lányok megérkeztek, mit gondolt, mit nem a királykisasszony, csináltatott tizenkét vadászruhát, a lányok is, ő maga is vadászruhába bujtak, aztán a királykisasszony elbúcsuzott az apjától s még aznap elindult tizenegy társával s addig meg sem állt, amíg a királyfi palotájára nem talált. Ott egyszerre felment a királyfihoz, s megkérdezte, hogy nem fogadná-e fel őket szolgálatába. Hogyne fogadta volna fel! Tetszett neki a tizenkét vadászlegény, igen tetszett. Mondjam,

ne mondjam, hogy nem ismerte meg a mátkáját!

Volt azonban a királynak egy oroszlánja, aki esuda egy állat volt, olyan esudaállat, hogy tudott az minden titkot, akárhogy rejtgették előtte. Ahogy meglátta a tizenkét leányt, ment a királyhoz s mondta neki: Talán bizony azt hiszed, hogy igazi vadászok, akiket ma fogadtál?

— Bezzeg, hogy igazi vadászok.

— Lányok azok. Solise voltak vadászok, — erősködött az oroszlán.

— Bolond beszéd, — nevetett a király.

— Egyébként, bizonyítsd be, hadd lám.

— Be is bizonyítom, — mondotta az oroszlán, — csak hintess borsót az előszoba padlójára. Ha férfiak, csakugy ropog lábuk alatt a borsó, de ha lányok, erre-arra tipegnek-topognak s a borsók szerteszét gurulnak.

Hiszen, ha csak ennyi kellett a próbához, ez ugyan hamar megtörténhetett: egy perc, kettő nem telt belé, a király borsóval telehintette az előszobát. Volt azonban a királynak nemesak oroszlánja, de volt belső inasa is, aki erősen megbarátkozott a tizenkét vadással s ahogy meghallotta, hogy mi készül, nyomban elárulta a vadászoknak: vigyázzatok, mert próbára tesz a király: férfiak vagytok-e vagy leányok? Azt is megmondta, hogy mi lesz a próba.

— Hát csak tegyen próbára, — nevetett a fehér királykisasszony s megparancsolta a leányoknak, hogy jó erősen rálépjenek a borsóra akár csak igazi férfiak volnának.

Mikor aztán másnap behívatta a király a vadászokat, csakúgy reccgett-ropogott talpuk alatt a borsó, egy sem gurult el.

— Látod, látod, — mondotta a király az oroszlánnak, amikor a vadászok kimentek, — nem volt igazad, mert igazi férfiak módjára léptek a borsóra.

— Már pedig, — erősködött az oroszlán, — most is azt mondom, hogy lányok. Álltass be az előszobába tizenkét rokkát s meglásd, ahogy ránéznek, örvendeznek.

De a belső inas megint elárulta a próbát s másnap a leányok alig néztek a rokkára s bizony semmi örömet sem mutattak.

— No lásd, — mordult rá a király, — mit bolondítasz!

— Már pedig én most is állítom, — erősködött az oroszlán, — hogy lányok a te vadászaid.

De erősködhetett, nem hitte a király.

Az naptól kezdve a király mindennap magával vitte a tizenkét vadászt s igen megkedvelte őket, merthogy a vadászatban is igen ügyesek voltak. Egyszer aztán, amikor éppen javában vadásztak, staféta jött a fekete királytól s jelentette, hogy utban van a fekete királykisasszony, készüljön a lakodalomra.

Ahogy ezt a fehér királykisasszony hallotta, csak földhöz vágta magát s ott helyben elájult. Nosza, szaladt a király hozzá, hogy ugyan mi baja eshetett kedves vadászáának, s hát Uram, Teremtőm, mit lát! Ott ragyogott a vadász ujján az a gyűrű, melyet ő az igazi mátkájának adott volt! Nézi, nézi a vadász arcát s hezseg szeme-szája elállott a nagy esdálkozásban: megismerte az ő kedves mátkáját. Közben felezékenkedett a királykisasszony, a király pedig mondta lelkes szóval: Te az enyém, én a tied, ásó, kapa s a nagy harang válasszon el minket! A stafétát meg visszküldötte s azt üzenté a fekete királykisasszonynak, hogy csak forduljon meg, mert „megtalálta a régi kulesót s új kulesra nincs szüksége“!

Még aznap papot hívtak, nagy lakodalmat csaptak s hezseg, hogy nagy lett az oroszlán becsülete, merthogy csakugyan eltalálta az igazságot.

(Kisbacon.)

A CIMBORA sorsjátékát

1927. évi szeptember elsején lezárjuk. Kérjük tehát és igényt tartanak a sok szép nyereménytárgy egyikére hogy az általuk szerzett vagy szerzendő előfizetőnevét most már sürgősen közöljék velünk s gondoskodjanak az új előfizető díjának beküldéséről is, hogy nekik a sorsjegyet elküldhessük és ezzel biztosítsák maguknak a nyerési lehetőségét.

Szeptember elseje után szerzett előfizetőket a sorsjáték szempontjából már nem veszünk figyelembe és így mindnyájatoknak sietnetek kell, ha abban részt akartok venni.

Rajta, fiúk, lányok, jelentsétek be az új előfizetőket és szeptemberben megtartjuk a sorsolást!

Dáridó az állatkertben

avagy:

Az igazság diadala

Irta: Csatkai József.

Az állatkert kapuja előtt elszomorodva olvasta a különös hirdetést sok gyerek:

Ma az Állatkert zárva van, mivel az állatok szabadon járnak. Ma van a vadállatok farsangja.

Ha szomorú világ volt odakint, annál vidámabb élet tombolt a kapu mögött, bent a kertben. Antilopok, gazellák kergetőztek, a fákön papagályok rikoltoztak és apró majmok tornáztak. Minden állat a magamódján élvezte ezt az egy napi ajándék-szabadságot. A maki majom padon ült, amikor arra jött a gorilla.

— Mit csinálsz kollega? — kérde tőle nyájasan.

A maki szerényen felelt:

— Csak egy bolhát fogtam.

Meghallotta ezt egy pletykás szarka, odarepült a madaras tóhoz és odasugta a vadkacsa fülébe: — Képzeld, a maki potykát fogott. De titok! Ne add tovább! A vadkacsa meg volt lepve és nem soká fért meg begyében a szenzáció, elmondta a fókának. A fóka tovább adta a jegesmedvének, a jeges medve a farkasnak, a farkas a tigrisnek, s így haladt a pletyka a maga szeszélyes útján. Haladt a hír, változott és nőtt, közben, mivel a pletykálók vagy nem jól értették, amit hallottak, vagy rosszul jegyezték meg. Így történt, hogy később a tevé azt ujságolta az elefántnak, hogy a maki fókát fogott. Egy másik változat szerint a cickány megfogta az elefántot.

Estefelé egy lajhár leszállt a fáról, hogy vacsoráznai menjen. Az útja a maki mellett vezetett el. Odakiáltott neki: — Igaz-e, cim-bora, hogy téged megfogott a bolha?

— Igaz, persze, hogy igaz. Megfogott, de én visszafogtam, úgy, hogy megdöglött belé!

Ime, addig csavargatták, torgatták, torzították az igazságot, amíg végül mégis a maga szintiszta valóságában került ki a hazugságok utvesztőiből.

(Szombathely.)

A KIADÓBÁCSI POSTAJA.

Huorik Jolánka, Cojocna. A 18. számot megküldöttük, a 19. számnak már nem volt regénymelléklete. Kérjük a hátralékos előfizetési díj beküldését. — **Braniste György, Sintereag.** A 19. és 20. számot ismét megküldöttük. Edesanyád kívánsága szerint a lap augusztus 20-tól Parajdra megy. — **Szentpétery Testvérek, Szilágyosmlyó.** A nyári könyvet elküldöttük. Elemérnek külön is. **Varga Böske, Turda.** Előfizetése f. évi aug. 1-ig ki van egyenlítve. — **Hj. Papp Aurél, Boesa-Montana.** Új címét előjegyeztük. — **Hirsch Sárika, Tg.-Mures.** Kérjük még 170 lej beküldését, hogy előfizetése folyó év október 1-ig rendezve legyen. — **Uglesity Olga, Pecica.** Szálka ur a 200. lej lefizetését nem jelentette. Közlésével az előfizetése rendben van. — **Oláh Sándor, Tinca.** Előfizetése folyó évi október 1-ig rendben van. — **Göttler Géza és Olga, Beliu.** A Szálka urnak fizetett 100 lejjel előfizetése október 1-ig ki van egyenlítve. — **Molnár Lilli, Berehovo.** Közölje velünk, hogy lapunk utóbbi számaint rendben megkapta-e. Ha nem, pótoljuk. — **Többeknek, Beregszász.** Egy ottani bankintézet, ahová az esedékes előfizetés céljából a nyugtákat beküldöttük, azzal küldte vissza azokat, hogy előfizetőnk a beváltást különböző ürügyekkel tagadták meg. Feltételezzük, hogy ez tévedés, de felkérjük mind azokat, akik az előfizetéssel hátralékban vannak, hogy az esedékes összeget a lappal küldött belizetési lapon utalják át, mert ellenesrben részükre a lap küldését azonnal beszüntetjük.

Óvári Andor, Teaca. Előfizetése 1927. okt. 1-én jár le, amikor is a lap küldését be fogjuk szüntetni. — **Varga Éva és Anikó, Mezőtúr.** A beküldött 100 lej előfizetésük 1927. dec. 31-ig rendezve van. — **Lengyel Piroška, Budapest.** A küldött 33 lej megkaptuk, azonban hátraléka még mindig 8 pengő, aminek a m. kir. postatakarékpénztári számlánkra való beküldését kérjük. — **Boér Károly, Cuiesd.** A küldött 300 lej megkaptuk. Előfizetése kedvezményes és 1927. dec. 31-ig rendezve van. — **Molnár Antalné, Baraolt.** A többletként fizetett 50 lej a pénz beérkezése után javára írjuk. Boesánat a tévedésért. — **Radó Klára, Marosvásárhely.** A nyári könyvet elküldöttük. Kaesó Gazsika, Sulea-Nirajului. A jutalomkönyv címére elment. — **Csomoos János, Cristis.** A szerkesztőséghez küldött 200 lej előfizetése 1927. dec. 31-ig rendezve van. — **Boros Bálint, Ginta.** Közölje velünk, hogy az említett 100 lej milyen úton juttatta hozzánk. (Postán vagy ügynök útján és mikor?), mert mindaddig az összeget nem kaptuk meg. Ha az ügynökünknek fizetett, ugy tessenék a nyugtát beküldeni.

A május havi rejtvények megfejtése

13. szám. Keresztrejtvény: Vízszintes sorok: 1. ucca, 5. árul, 6. ing, 7. Ernő, 9. rud, 10. ceet, 12. daru. Függőleges sorok: 2. cilind, 3. ház, 4. lóg, 7. ered, 8. ruca, 11. tu, 13. nő.

14. szám. Képrejtvény: Szivárvány. Nebuló keresztrejtvény: Vízszintes sorok: 1. verés, 6. béke, 7. hét, 8. ideg, 10. veséd, 12. pá. Függőleges sorok: 2. ebédet, 3. rétes, 4. ék, 5. ser, 7. hív, 9. gép, 11. dá. Névrejtvény: Verne Gyula. Pótlórejtvény: Mesélő bácsi. Pontrejtvény: Beszegődfem Tarnóczára bojtárnak.

15–16. szám. Versesrejtvény: Tücsök. Képrejtvény: Keresztrejtvény. Pótlórejtvény: Gyulai Pál.

Megfejtették:

Poretzky András, Kaesó Gazsika, Farkas Honka, Schönfeld Gizi, Pálffy Pista, Smil Gizi, Szabó Laci és Márta, Máthé Klára, Senensieb Olga, Tátray Barna, Ujfalusi Irén, Bárdos Anna, Tihanyi Esztike és Steffike, Perl Lócsi, Magyar Klára, Daniel Felicitas és Berthold, Farkas Éva, Gödényi László Zoltán, Sólyom Klárka és Júlika, Smil Gizi, Szabó Ákos és Őcsi, Sente Béla, Martos István, Radó Mária, Bedő Márta, Serester Anna, Halász Lajos, Szabó Marica, Markovits Edit és Dusi Bedő Márta, Serester Anna, Merk Böske, Markovits Edith és Dusi, Hevesi Gusztáv, Csoma Mária, Márton testvérek, Molnár Nóra, Pollák Baba, Sólyom Klárka és Júlika, Krausz Gusztáv, Gödényi László, Kiss Pál, Szepessy Zoltán, Horváth Sárika és Lacika, Henter Piri, Holvay Erika, Szentpétery testvérek, Szőke Juci és Piri, László Tibor, Kovács Magda, Izuka és Katóka, Rein Gyula, Maléter Pál, László Magda, Bárdos Anna, Nagy Aron, Turay Janesi, Kovách Piroška, Kaesó Gazsika, Feruska és Tusika, Rottmann Lily, Márton testvérek, Holvay Erika, Girisik Gyula, Spiegel Rózi és Joli, Serester Anna, Halász Mancsi, Glück Imre, Sente Béla, Lukács Pál, Lánckor Jolánka és Józsika, Schwartz Pál, Fischer Andor, Szebeny Mancsi, Magyar Ibolya, Smil Gizi, David Elza és Gizi, Kemény László, Knoblauch Karesi, Gyenge Dezső és Ibolya, Csaszvan Aranka, Silló Mancika, Horváth Sárika, Skrabán Etuska, Beretzky András.

A megfejtők közt 12 könyvet sorsoltunk ki s Tök-mag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevét írta ki: Hj. Girisik Gyula, Székelykeresztur; Spiegel Rózi és Joli, Lugos; Gödényi László Zoltán, Nagyvárad; Pollák Baba, Karánsebes; Márton testvérek, Munkács; László Klárka, Sepsiszentgyörgy; Tátray Barna, Nagyvárad; Tihanyi Esztike és Steffike, Lippa; Bárdos Anna, Szatmár; Farkas Éva, Kolozsvár; Senensieb Olga, Marosvásárhely; László Magda, Nagysáros (Sziovenszkó).

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

Elek napján nagy serege érkezett a kisbaczoni házba a minden jót kívánó, meleg szeretettel árasztó leveleknek. Szeretnék valamennyire külön válaszolni, de ez a nagy munka már megbaladja az én erőmet. Együtt ölellek szívemre titeket mind, édes unokáim, azokat is, akik nem írtak, de bizonnyal gondoltak reám. Áldjon meg a jó Isten titeket, édes unokáim! Szereztek mentől több örömet szüleiteknek s juttassatok ebből ezután is nagyapónak, aki élete hátralevő idejét nektek áldozza!

— **Smil Gizi, Gyergyószentmiklós.** Nagy volt az örömed, mert megkaptad a kisorsolt könyvet és az első számú regény mellékletét. Talán még nagyobb lett volna az örömed, ha ott lehettél volna Székelyudvarhelyen és ott találkozhattál volna velem. Bizony, ennek én is igen örültem volna. Örömmel látom, hogy a vizsgád jól sikerült s a „főnéni“ még cukrot is osztott ki köztetek, s hogy pompásan telik a nyári vakáció. Persze, közbe-közbe kézimunkálsz és segítesz is anyukának. Szóval, helyesen osztod be az idődet, amiért dicséretet érdemelsz. — **Magyari Ibolya, Brassó.** Levelet is várok, nemcsak megfejtést. — **Szebenyi Mancsi, Csikcsicsó.** A Cimborát édesapád az alatt rendelte meg, amíg te a brassai záróban voltál, s így csak a husvéti vakáció alatt olvashattál belőle. De Piroska hugod sokat mesélt neked nagyapóról, ki oly sokat dolgozik értetted, s szeretnél a vakáció alatt egyik leghűségesebb levelező unokám lenni. Ennek igen örvendek, mert igazán szépen és gondosan írsz. Dicsérei írásod és, fogalmazásod a zárda-iskolát. Ha te legkedvesebben gondolsz a brassai mesédélutánra az elmúlt tanévből, bizony nekem is a legkedvesebb emlékem. Különösen felejthetetlen a zárda-iskola növendékeinek az éneke. Azt írod, csak akkor lennél boldog igazán, ha téged bevonnék az unokák seregébe. No, te igazán nem nagyot kívántál. Már ott is vagy nemcsak az unokák seregében, de ott vagy a szívem közepében is, hogyne volnál, ha a nagyapó arcképét még százszor is megcsókolod. — **Szabó Erzsébet, Homoród.** Arra kérsz, hogy most az egyszer bocsássak meg neked, mert több, mint két hónapja nem írtál, és én remélem is, hogy többet nem lesz bocsánatkérésre okod. Azt írod, hogy jövő évben a nagyszombati Ferencrendi zárda iskolájába jársz, s kérde, szabad-e oda jártni a Cimborát? Ezt bizony nem tudom. De ha nem is volna szabad, amiatt nem kell megvárnod az újságtól, mert a szüleid szépen összegyűjtik a számokat s vakáció alatt szépen elolvasod. Remélem, a kisorsolt könyvet már megkaptad. — **Schwartz Pál, Nagyvárad.** Betegeskedtél mostanában, de szerencsére, könnyű volt a betegséged lefolyása. Kér-

ded, hogy írhat-e az iskolai dolgaidról és magánügyeidről. Írhat-e egész bátran, mert engem minden unokának minden dolga érdekel, szeretek veletek közlebről megismerkedni. Képrejtvényt csak úgy közlök tőled és más unokától is, ha úgy tudja megrajzolni, hogy alkalmas legyen a sokszorosításra, mert máskülömben igen költséges volna, hogy a magvarázat után megrajzoltassam. — **Lánczkor Jolánka és Józsilka, Csikszere-da.** Ha nem írhattál az intézeftől levelet, most már írhat-e és remélem, a vakáció alatt lesz is időd a levélíráshoz. Azt írod, apuka berámáztatja nagyapó arcképét, té meg az ágyatok fölé teszték, esténként megcsókoljátok és imádkoztok Elek nagyapóért. Jól esett olvasnom az irántam való szeretetnek ezt a megnyilatkozását, s valóban, szükségem is van erre a szeretetre, mert ez ad nekem erőt életem alkonyán, hogy minden időmet nektek szenteljem. A kiadóbácsi pótolja a Gyémántkőves mellétől a 40—48. oldalig és a 88-tól végig, ha még van belőle felesleges példány. — **Lukáts Pál.** Írod, hogy a Dudek iskola hamadik osztályának vagy a tanulója, s bár sejtem, hogy hol, melyik városban van ez az iskola, mégsem írom ki a neved után, mert rá akarlak szoktatni a levélírás ama fontos szabályára, amely az üzenetek élén olvasható. — **Szente Béla, Marosvásárhely.** Gyönyörű utat tettél Marosvásárhelytől Gyergyószentmiklósra meg vissza. Ha irigy természeti ember volnék, irigyelném tőled ezt az utat, így azonban veled együtt örvendek. Az írásodon látszik, hogy fáj a szemed. Inkább ne írjál egy ideig, nehogy az írással is károsítsd a gyógyulást. — **Glück Imre, Szatmár.** Mostanában ritkán írtál, mert sokat kellett tanulnod, de itt a vakáció, s most pótolni fogod a kényszerű mulasztásodat. Hát csak pótolj, szeretettel várom leveleidet. — **Fischer Andor, Székelyudvarhely.** Kérde, hogy tetszett nekem a Véndiák-találkozó? És hogy tetszett az a vers, amelyet egyik iskolatársad szavalt? Minden tetszett nekem ott, hogyne tetszett volna, csak az nem tetszett most utólagosan, hogy te is ott voltál s még sem ismertted meg magadat. A Könyvmoly című fejtörő megfejtésért nyert könyvet eddig, remélem, megkaptad. — **Halász Mancsi, Kolozsvár.** Soha sem feledelek el azt a boldogságot, amikor ott voltam nagyanyóval együtt, s megismerhettem mindakettőt. Én sem felejtetem el a te és barátóid látogatását: Mindig szeretettel gondolok reátok. Valószínű, hogy mire ezt az üzenetet olvasod, már voltam is Kolozsváron. Édes anyádnak tolmácsold viszont üdvözlétemet. Rejtvényeid sorra kerülnek. — **Skrabán Etuska, Pankota.** Levelet is várok, nemcsak megfejtést! — **Berezky András, Egresztő.** Nagy gyönyörűséggel olvastam a leveledet. Látszik, hogy nyílt szemmel nézed a dolgokat. Egyéb írásaidról más alkalommal. — **Horváth Ilonka, Nagyvárad.** Örvendek, hogy jól vigyáztál és jutalmat is kaptál. A rajzodért is megérdemelted volna a jutalmat, de amint olvashattad, a szerencsére kellett bíznom a döntést. Remélem, majd beszámolsz a vakációról. Rejtvényeidet sorra kerülnek.

Bodnár Mariska és Józsi, Kovin, Jugoszlávia. Épp úgy szeretlek titeket, mint a többi unokát, s bizonyosan ízentem is nektek, csak nem került még sor az üzenetre az újságban. Minthogy sok levélre válaszolok, meg kell szoknotok a türelmes várakozást. Mondanom sem kell, hogy szeretettel látlak unokáim seregében. — **Egri Annuska, Bereftyószéplak.** Bizony, bizony, van már annak ezer esztendeje, hogy megjelent a „szép” leveled, aztán egyszerre csak elhallgattál. Természetesen, a sok tanulnivaló volt oka a hosszú hallgatásnak. Örvendek, hogy mind a hármatoknak jó a bizonyítványa, s számon tartom az ígéretedet hogy ismét szorgalmasan írsz nekem. — **Papp Imre, Károly és Laci, Szatmár.** Szerencsésen lezajlottak a vizseik, a kis Laci is elvégezte az első elemít s kitűnő tanulásáért kapott jutalmul egy szép könyvet. Karesi pedig a hatodik elemít végezte, s mindjárt be is állott egy fűszeres boltba tanulónak. Ezt igen helyesen tette, mert ebben a kiesi Erdélyben, kevés diplomás ember élhet meg. Te ugy látom, az leszel majd, hisz már hatodik gimnazista vagy, de éppen elég is egy családból egy diplomás ember. A Cimborát illetőleg leg-helyesebb, ha elisértél a nyomdába, ott majd válaszolnak az érdeklődésedre. — **Daniels Felicitás, Nagyvárad.** Amint a leveledből látom, egész állatseregleted van. Van négy nyuszikád, aztán vannak selyemhernyóid, hat libád egy szép nagy farkas kutyád, aztán egy kis kutyád, és van egy csinos, nagyon szép kis sundisz-nócskád, és van a házatokon egy fecskefészek is, abban négy fecske fióka. Képzem, a nagy örömdöt, ha ennyi kedves állat van a házatok körül. Ha egy-két nappal később kapod az újságot, mint a többi nagyváradí cimbora, ennek csak a levélhordó lehet az oka. — **Fekete Irén, Ratosnya.** Törted a fejedet a számrejtvényen, de nem tudtad megfejteni, apukád meg nem segített. Azt mondta, hogy törjed a fejedet. Igaza van apukádnek, a magad erején kell megfejteni a rejtvényt, mert így élesedik igazán az elméd, azt azonban, azt hiszem, szívesen megteszi apukád, hogy megmagyarázza neked a megfejtés módját. Aztán egészen bizza rád a megfejtést. Örvendek, hogy kitűnően levizsgáztál a harmadik elemi osztályból s két könyvetem kaptad ajándékba: A kisbaczonj verseket és a Gyermekszínházat. A kiadóbácsinak meg írtam, hogy a címedet javítsa ki negyedik osztályosra, mert te már „nagy leány” vagy s egyben küldje el az arcképemet is, hogy ne csak „álmáidban” lássad az arcomat. — **Dominits László, Moreni.** Amint nem írtál oly sokáig, mert újból meg kellett, hogy operáljanak. Most Moreniben nyaralsz, a petroleum hazájában, így hát előreláthatóan igen érdekes lesz a te nyári beszámolóid. — **Papp Laci, Szatmár.** Most végezted az első elemít, s most írod nekem az első levelet, és abban mindjárt sok-sok boldog napot kívánsz nekem. Nagy örömet szerzettél nekem első leveleddel, s remélem, ezután nemcsak Imre kutyád, de te is szorgalmasan írsz nekem. — **Ortutay Elemér, Angéla és Béla, Beregszász.** Meg volt a felvételi vizsgád az „otolsó” gimnáziumba. Összesen 61-en vizsgáztatok, s abból csak egy bukott meg a felvételin. Azt

írod, kénytelen vagy orosz gimnáziumba járni, de a magyar nyelvet külön fogod tanulni és vizsgázni is fogsz belőle minden évben. Angyalka az első magyar polgári-ba fog járni, Béla pedig a negyedik elemibe. Nyugodt vagyok abban a tekintetben, egyik sem fogja elfelejteni az édesanyja nyelvét. — **Kovács János, Nagyenyed.** Piroska nénéd Hariban nyaral, azért írsz te. Én meg szeretném, ha akkor is írnál nekem, amikor Piroska otthon van. Egyébként az írásoddal meg vagyok elégedve. — **Farkas Ilonka, Bánffyhunyd.** Rajzaid majd a most kihirdetett rajzpályázatban fognak résztvenni, aztán ami közülük sokszorosításra alkalmas, meg is fog jelemni. A Veréb Jankó pályázat eredményét legközelebb közzé teszem. — **Csáth Géza, Feled, Csehszlovákia.** Irói készségre és szép olvasottságra vall a móluskáról írt cikked, s majd sorát ejtem némi rövidítéssel. Azt a rajzot, amelyet nagytíz vegett visszaküldtem neked, mielőbb juttasd vissza hozzám, mert én lassankint már most készülök a téli szezonra. Nem szeretem, ha utolsó pillanatban kell sokszorosítani a rajzokat, mert sok időbe telik, amíg a rajz megjárja az utat Nagyváradra, ahol cinkografálják, onnét visszaküldik nekem a levonatot, én beillesztem valamelyik számba, s úgy küldöm Szatmárra a nyomdának. Szóval: ami képet látsz az újságban, annak az elkészítése már az újság megjelenése előtt legalább négy-öt héttel kezdődik. Mindez, természetesen, amiatt van, mert a szerkesztőség, a nyomda és a cinkográfiai intézet más-más helyen van. A kiadóbácsi pótolja a 17. számból a regényt. — **Szepessy Zoltán, Arad.** Azt írod, hogy valószínűleg a nagyenyedi kollégium tanulója leszel, így látni fogod azt a helyet, ahol valamikor nagyapó játszott és tanult. Én ugyan a székelyudvarhelyi kollégiumban tanultam, de nem rég voltam Nagyenyeden, és beszéltem az enyedi diákokhoz és így is igen kedves emlék köt ehhez a nagybirű kollégiumhoz. Magam is szeretném, ha színről-színre láthatnálak téged, legkedvesebb unokám egyikét. Édesanyádnak tolmácsolod viszontüdvözlözetemet. — **György Ibolya, Brassó.** Most találkozom először a neveddel, levelet is várok tőled, nemcsak megfejtést. — **Glück Imre, Szatmár.** Jól tudom én, hogy sokat kellett tanulnod, mert a negyedik gimnázisták vizsgája, bizony, nem könnyű. Nem is haragszom hát, hogy oly sokáig nem írtál. Most majd pótolhatod a kényszerű mulasztást. — **Farkas Mancsi, Hegyközujlak.** Örömmel látom, hogy igen jól érzed magadat Hegyközujlakon. K. Bendre Róza néninél, aki annyi szép és kedves dolgot írt már a Cimbora olvasóinak. Majd írd meg nekem, hogy otthon találtátok-e Nagyváradon Gulácsy Irén nénit, akit Jolánkával együtt felkerestetek. Képzem, hogy mint örült a látogatásnak. — **Kovács Jenőke és Mancka, Torda.** Egy éve járattjátok a Cimborát és csak most írtok nekem. Személyesen akartatok meglátogatni, mert az édesanyátok Olaszteleki, ott voltakünk pünkösdkor, de az esős idő miatt nem jöhettetek át Kisbaczonba. Ezt igazán sajnálom. Remélem, sikerül majd egyszer ellátogatnotok az én falumba.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is fogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 60. nap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a 60. nap 10-ik napja.

PÓTLÖREJTVÉNY.

Beküldte: Nagy Zita.

—avé	—aranes
—lom	—nhar
—iba	—rok
—anília	—roszlén
—bolya.	—arók

E szavak kezdőbetűi egy nagy vallásreformátor nevének adják.

MINDEN
MAGYARNAK
KÖTELESSÉGE
TÁMOGATNI A

VÉNDIÁKOK LAPJA

cimti, havi, szépirodalmi, társadalmi és művészeti képes folyóiratot, amely a vendiákok és serdült diákok közötti kapcsolatot építi és ápolja. — Előfizetési ára: egész évre 400, fél évre 210 Lei Külföldön: Egész évre: 500 Lei, félévre: 240 Lei.

Kiadóhivatal: Cluj (Kolozsvár) Calea Mofilor 87.

1927. szeptember 1.

Ezen a napon zárjuk le a „Cimbora” sorsjátékát, tehát legfőbb ideje, hogy ha még részt akartok venni a sorsolásban, sürgősen jelentsetek be nálunk az állatok szerzett előfizetőt. A sok pompás díj már mind elő van készítve és kíváncsian várja, hogy ki lesz az a szerencsés nyertő, akinek majd birtokába jut.

Ne késlekedjetez tehát sokáig, mert a sorsjátékot szeptember 1-én okvetlenül lezárjuk! Mai számunkhoz mindenkinek mellékelünk egy belépési nyilatkozatot, irassátok alá az új előfizetővel, gondoskodjatok róla, hogy egy negyedévi díjat, 100 leit beküldje: küldjétek be hozzánk a

nyilatkozatot s mi a pénz vétele után azonnal küldjük a sorsjegyet.

Ezzel aztán ti is bekerültök a sorsolásba és lehet, hogy egy szép ajándék vagy egy pompás könyv formájában rátok mosolyog a szerencse! Várjuk tehát a bejelentéseket!

A CIMBORA kiadóhivatala.

A Cimbora könyvvására

A mult számban felsoroltakon kívül az alábbi ifjúsági könyvek is kaphatók a kiadóhivatalban:

Benedek Elek: Öcsike újabb levelei	L 80
Benedek Elek: Robinson Crusoe kalandjai	L 115
Benedek Elek: Bohókás Mesék	L 100
Benedek E.: Veréb meg a Gavallér Jankó	L 410
Benedek Elek: Petőfi életrajza	L 20
Petőfi Sándor: Tündérrálm. Bolond Istók	L 15
Kovács Dezső: Ballag már a vén diák	L 15
Benedek Elek: Öcsike könyve (képpel)	L 60
Kertész Mihály: Szökés a teknőben	L 80
Szondy György: Börme	L 80
Hoffman Ferenc összes művei kötetenkint	L 50
Balázs Ferenc: Mesefolyam	L 50
Kertész Mihály: Senki Tamás története	L 75

A fenti könyveket a pénz és darabonkint 5 lei portóköltség beküldése ellenében szállítjuk. Utánvétellel is küldjük, azonban ez esetben a portóköltség darabonkint 15 lei.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Megjelenik havonta háromszor, minden hó 10., 20. és 30. án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Kc., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendő a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Miei (Kisbácson) u. p. Bațanii-Mare (Nagybácson) jvd. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendő a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.